

EVOLUȚIA PROCESULUI EPIDEMIC ÎN INFECȚIA HIV/SIDA ÎN RAIONUL ORHEI

Petru Cristalov, Vasile Guștiuc
Centrul de Sănătate Publică Orhei

Summary

Evolution of the epidemic process in HIV/AIDS in district Orhei

The infection with HIV/AIDS represents a major problem for Public Health. Epidemiological situation with this infection, both in the republic and in the district Orhei from year to year becomes more and more tense.

On January one 2011, in the district Orhei, have been record 67 of people infected with the virus HIV/AIDS, and the number of persons found with the HIV/AIDS infection is growing.

Rezumat

Infecția HIV/SIDA prezintă o problemă majoră de sănătate publică. Situația epidemiologică prin această infecție, atât în republică cât și în raionul Orhei, din an în an devine tot mai tensionată.

La data de 01 ianuarie 2011, pe teritoriul raionului Orhei, au fost înregistrate cumulativ 67 de persoane infectate cu virusul HIV, numărul persoanelor depistate cu infecția HIV/SIDA fiind în continuă creștere.

Întroducere

Primele declarații despre maladia SIDA datează cu luna iunie 1981, când Centrul de Control al bolilor din Atlanta, SUA (CDS Atlanta), face un raport asupra prevalenței unei noi boli fără a avea o cauză cunoscută. Aproximativ cu un an mai târziu, în luna iulie 1982, această boală primește denumirea oficială de AIDS sau SIDA. După o perioadă de câțiva ani mai târziu (în aprilie 1984), doctorul american Robert Gallo, anunță despre descoperirea virusului ce cauzează SIDA, în același an fiind stabilite principalele căi de transmitere a virusului și precauțiile universale necesare pentru a preveni răspândirea lui [2,7].

La momentul actual, situația epidemiologică prin infecția HIV/SIDA a devenit o problemă globală cu mari implicații pentru viitor, fiind una din principalele probleme de sănătate publică.

Infecția cu HIV/SIDA este una din problemele primordiale de sănătate publică și pentru Republica Moldova. La 1 iunie 2010, în republică, au fost înregistrate cumulativ 5999 de persoane infectate cu virusul HIV, în mare parte cazurile fiind înregistrate în rândul persoanelor tinere, apte de muncă, sexual active. În caz că nu este stopată, această maladie, pune amenințări la viabilitatea infrastructurii sistemului de sănătate, sistemului social și în viitor va deteriora și dezvoltarea economică a țării. [1,4,5,6].

Extinderea epidemiei infecției HIV/SIDA a condiționat implicarea mai multor specialiști din domeniul sănătății publice care sunt în activități de supraveghere epidemiologică, tratament, susținere și îngrijire etc., la baza acestor activități fiind standardele naționale în supravegherea epidemiologică și tratamentul infecției HIV/SIDA [3].

Reducerea prevalenței infecției cu HIV și stoparea epidemiei este stipulată și în cel de-al șaselea Obiectiv de Dezvoltare a Mileniului adoptat de către ONU în 2000, la care Republica Moldova a subsemnat, prin care se stabilește drept scop obținerea micșorării prevalenței prin HIV până în anul 2015 [5].

Materiale și metode

Au fost studiate rapoartele statistice anuale privind bolile infecțioase și parazitare în raionul Orhei pentru perioada anilor 1996-2010, fișele de anchetare epidemiologică a cazurilor de HIV/SIDA, registrele de evidență a investigațiilor de laborator la HIV/SIDA.

S-a efectuat analiza epidemiologică retrospectivă a morbidității determinate de infecția HIV/SIDA, fiind utilizate metodele de calcul, de analiză statistică și documentară.

Rezultate și discuții

În raionul Orhei pentru prima dată infecția HIV a fost diagnosticată în anul 1996, când au fost înregistrate două cazuri de boală la persoane, cetățeni ai republicii Georgia, care locuiau fără viză de reședință în localitatea Peresecina. După o întrerupere de un an de zile, în anul 1998, este înregistrat al treilea caz de boală la o persoană din orașul Rîbnița, care la fel locuia fără viză de reședință în orașul Orhei. Toate trei cazuri au fost depistate în urma adresării după ajutor medical.

Ulterior, în perioada anilor 1999-2002, cazuri cu infecția HIV în teritoriul raionului n-au fost înregistrate. Însă, începând cu anul 2003 morbiditatea determinată de infecția HIV/SIDA ea o nouă amploare, indicele morbidității la 100 mii populație purtând un caracter ondulant, manifestă o tendință de creștere și s-a majorat de la 3,8 în anul 2003 pînă la 10,8 cazuri în anul 2010 (fig.1).

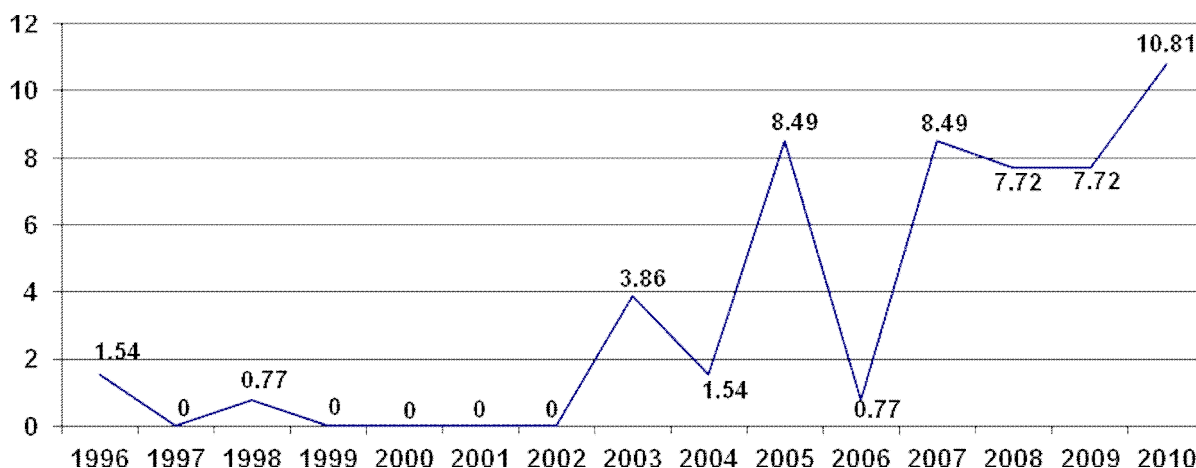

Figura nr.1 Dinamica morbidității determinate de infecția HIV/SIDA în raionul Orhei la 100 mii populație

În total în raionul Orhei în perioada anilor 1996-2010 au fost înregistrate 67 cazuri de boală provocate de maladia HIV/SIDA, dintre care în 8 cazuri bolnavii au decedat.

Creșterea numărului de cazuri înregistrate în mare parte se datorează și faptului majorării numărului de investigații serologice efectuate în fiecare an, la infecția HIV. Astfel numărul investigațiilor efectuate în perioada de referință a crescut de la 1340 în anul 2003 pînă la 5578 în anul 2010. În total, pe parcursul perioadei menționate, au fost efectuate 35718 investigații serologice la infecția HIV/SIDA.

Cele mai multe investigații au fost efectuate printre femeile gravide - 58,78% (20996 probe). Investigațiile efectuate la gravide a dat posibilitatea depistării pe perioada anilor 2005-2010 a 13 femei gravide HIV-pozitive, ceea ce a constituit 19,4% din numărul total de cazuri înregistrate. Aceste persoane au primit tratament antiretroviral (ARV) în perioada de graviditate, ca rezultat toți copiii născuți nu sunt infectați.

Din alte contingente supuse supravegherii epidemiologice au fost depistați cu infecția HIV 12 persoane (17,9%) dintre contactii sexuali cu persoane infectate; 8 (11,9%) dintre bolnavi cu ITS; cîte 7 persoane (10,4%) printre bolnavi după date clinice și persoanele ce practică sex; 5 (7,4%) printre bolnavii cu TBC și 4 (5,9%) printre donatori de sînge.

Analiza repartizării cazurilor de HIV/SIDA după criteriul de sex a scos în evidență faptul că 47,7% din persoanele afectate sunt bărbați, 52,2% revenind femeilor.

Distribuția conform repartizării geografice indică asupra faptului că 65,6% din numărul total de cazuri sunt înregistrate printre persoanele din sectorul rural și 34,3% cazuri printre populația din sectorul urban. Prin infecția HIV/SIDA sunt afectate 22 de localități din cele 75 la număr ce sunt parte componentă a raionul Orhei.

Majoritatea cazurilor de infecția HIV/SIDA sunt depistate la persoanele cuprinse între vîrsta de 20-39 ani și constituie 71,4% din numărul total de cazuri înregistrate. Din numărul total

de cazuri, vârstei cuprinse între 15-19 ani îi revine o cotă de 10,4%; 20-24 ani – 23,8%; 25-29 ani – 20,8%; 30-39 ani – 26,8%; 40-49 ani – 8,9%; persoanelor cu vârsta de 50 ani și mai mult revenindule cota de 8,9% (fig. 2).

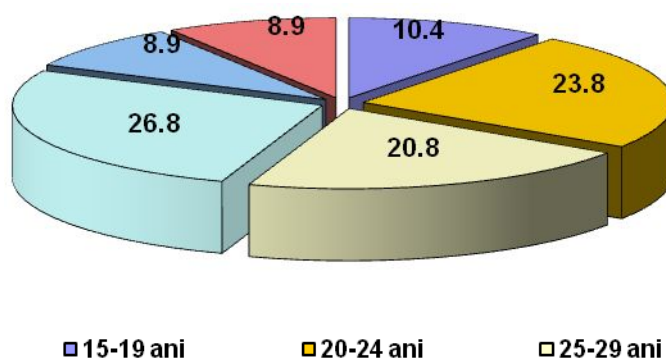

Figura nr.2 Structura cazurilor înregistrate prin infecția HIV/SIDA în raionul Orhei în perioada anilor 1996-2010 după grupele de vârstă

Pe calea sexuală au fost infectați 97,0 % din persoanele HIV pozitive, în cîte 1,5% cazuri infecția a fost transmisă prin drogare și pe cale homosexuală.

Conform datelor anchetării epidemiologice s-a constatat, că infecția HIV/SIDA, în raion, a fost importată în 80,5% cazuri din Federația Rusă și doar în 19,4% cazurile înregistrate poartă un caracter indigen, bolnavii achiziționînd maladia de la persoane HIV pozitive, venite de peste hotare, practicînd contacte sexuale multiple, întîmplătoare, fără a utiliza mijloace de protecție individuală.

Concluzii

Reieșind din cele expuse putem menționa, că nivelul înalt de infectare se menține pe calea sexuală, importată de peste hotare, la persoane de vîrsta reproductivă, atît printre femei cît și printre bărbați, cu extinderea în sectorul rural.

Obiectivele principale fiind extinderea promovării modului sănătos de viață printre vîrstele „tîntă” (tineret), din toate localitățile, preponderent sectorul rural și efectuarea investigațiilor de laborator la HIV/SIDA, prin consiliere a persoanelor tinere.

Bibliografie

1. Chiriac Tatiana. Analiza epidemiologică a cazurilor de deces a persoanelor cu infecție HIV/SIDA din mun. Chișinău // Materialele Conferinței științifico-practice dedicate jubileului de 15 ani de la integrarea Serviciului sanitaro-epidemiologic al municipiului Chișinău, Chișinău, 2007, p.180
2. Docova Alina, Ceban Zinaida. Unele aspecte epidemiologice a infecției HIV Sida și a tuberculozei evolutive // Materialele Conferinței „CMP Chișinău trecut, prezent și viitor”. Chișinău, 2009, p.200
3. Gheorghîța Șt., Dobreanschi V., Stratulat Silvia, Rotari Ecaterina, Dmitrienco Valeria. Standartizarea activităților în domeniul HIV/SIDA // Materialele Congresului V al igieniștilor, epidemiologilor și microbiologilor din Republica Moldova, Volumul II^B, Epidemiologia, Microbiologia, Parazitologia. Chișinău, 2003, p.126
4. Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova Nr. 1143 din 16.12.2010 privind aprobarea Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2011-2015.
5. Ionașcu Gabriela. Aplicarea metodelor de modelare și a instrumentelor epidemiologice pentru modelarea scenariilor de cost-eficiență a strategiilor de combatere a infecției cu

- HIV/SIDA în Republica Moldova // Anale științifice USMF „Nicolae Testemițanu”, Ediția X-a. Vol.2. Chișinău, 2009, p.180
6. Legea Republicii Moldova nr.23 din 16.02.2007 cu privire la profilaxia infecției HIV/SIDA
 7. Prisacari Viorel, Nemerenco Ala, Gramma Rodica s.a. Ghidul „Reducerea stigmei și discriminării în infecția HIV”. Chișinău, 2009, 148 p.

ASPECTE EPIDEMIOLOGICE ALE MORBIDITĂȚII PRIN TUBERCULOZĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Alexandru Buga, Veronica Beschieri, Adrian Cotelea
Catedra Epidemiologie USMF „Nicolae Testemițanu”

Summary

Epidemiological aspects of tuberculosis morbidity in the Republic of Moldova

In order to enhance the epidemiological situation with regard to Tuberculosis (TB) in the Republic of Moldova there has been determined the dynamic of morbidity and some actual aspects which are characteristic to Tuberculosis that need to be carefully analysed in order to solve the Tuberculosis issue. Currently one of the main cases which contribute to the worsening of the epidemiological situation and of TB control in the Republic of Moldova is the phenomenon of drug resistance.

Rezumat

În scopul optimizării situației epidemiologice prin Tuberculoză (TB) în Republica Moldova, a fost apreciată dinamica morbidității și unele aspecte actuale caracteristice tuberculozei, care necesită a fi studiate detaliat, în vederea soluționării problemei tuberculozei. Una din cauzele principale care contribuie la agravarea situației epidemiologice în Republica Moldova și a controlului TB la etapa actuală este fenomenul rezistenței medicamentoase.

Cuvinte cheie: Tuberculoză (TB), Tuberculoză multirezistentă (TB MDR).

Actualitatea

Conform datelor Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) 1/3 din populația globului este infectată cu M.tuberculosis. În acest context, tuberculoza rămâne a fi și astăzi un pericol de sănătate publică pentru cea mai mare parte a populației planetei, fiind o boală cu o morbiditate și o letalitate ridicată. Tuberculoza este a doua maladie printre bolile infecțioase care duc la mortalitatea adulților, numărând anual în lume aproximativ 2 milioane de decesuri. În acest context, OMS a declarat tuberculoza o urgență globală. Cauzele care au contribuit la creșterea bruscă a indicilor epidemiologici ai acestei infecții în majoritatea țărilor sunt multiple, cum ar fi: diminuarea rezistenței generale a sănătății, radiația, poluarea mediului ambiant, migrația, infecția HIV/SIDA ș.a.

Din anul 1990 și până în prezent, incidența și mortalitatea prin tuberculoză în Republica Moldova, s-a majorat de 3-4 ori. În acelaș timp, Republica Moldova este printre cele mai afectate țări din Europa. În țară este introdusă strategia **DOTS**, care stă la baza Programului Național de control și profilaxie al tuberculozei. Depistarea și diagnosticul pacienților cu tuberculoză este efectuat de mai mulți lucrători medicali din domeniul ocrotirii sănătății, dar preponderent de medicina primară și serviciul ftiziopneumologic.

Suferințele pricinuite populației planetei de către M.tuberculosis sunt extrem de mari. Ele depășesc suma daunelor provocate de toate celelalte bacterii luate împreună. Previziunile optimiste din anii 70 ai secolului trecut, conform cărora tuberculoza va deveni o boală a trecutului prin creșterea nivelului de trai, au fost infirmate de datele statistice ale anilor ce au urmat. După succesele considerabile obținute în combaterea tuberculozei pe parcursul a mai